

ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА ВНЗ

Ярошенко О.В.

Комунальний заклад

«Харківська гуманітарно-педагогічна академія», м.Харків

Педагогічна діяльність у суспільній ієрархії професій за складністю та відповідальністю виконуваної роботи належить до найбільш значущих, саме тому велика увага визначних особистостей сучасності приділяється її вивченню.

В роботі формулюються основні аспекти професійної культури викладача вищої школи, розкривається сутність поняття професійної культури педагога – результату сформованості його духовної культури та професійно-педагогічної діяльності, яка проявляється у:

оволодінні історичною та культурною спадщиною, без якої неможливий розвиток людини як особистості;

культуротворчій діяльності педагога, спрямованій на формування та розвиток студента, як особистості;

дієвому прояві викладачем власної культури у професійній діяльності, у ставленні до інших людей, до світу, до самого себе.

Відомий педагог В.О. Сухомлинський сказав, що. «Педагогічна культура – це, образно кажучи, техніка і технологія взаємодії майстра і об'єкта його праці... Багатогранність, різноманітність, відточеність, зразковий стан інструментів нашої творчості, уміння володіти ними так само тонко, як прекрасний музикант володіє скрипкою, – все це і є педагогічною культурою».

Існують такі компоненти професійно-педагогічної культури вчителя: пізнавальний, мотиваційно-емоційний, діяльнісний та регулятивний.

Пізнавальний компонент включає відповідність навчальних і професійних інтересів, стійку потребу у підвищенні кваліфікації, володінні інформацією про зміст педагогічної діяльності та безпосередньо з предмета, що він викладає.

Мотиваційно-емоційний компонент – позитивне ставлення до педагогічної діяльності. Позитивне ставлення до знань про педагогічну діяльність, задоволення положенням серед колег-педагогів.

Діяльнісний компонент – відповідність знань, умінь, навичок та їх реалізація під час роботи зі студентами у навчальному закладі, потреба в педагогічній діяльності, активна позиція в застосуванні знань про педагогічну професію.

Регулятивний компонент – упевненість у подоланні труднощів оволодіння педагогічною діяльністю. Знання принципів та правил самоосвіти, самовиховання, самовдосконалення, а саме: курси підвищення кваліфікації, конференції, симпозіуми тощо. Уміння вдосконалення професійно значущих якостей.

Дані компоненти дають можливість встановити такі рівні професійно-педагогічної культури викладача ВНЗу: високий, середній, низький.

Високий рівень передбачає чітке уявлення про сформованість професійно-педагогічної культури, власний розвиток особистості викладача вищої школи; професійну компетентність, володіння спеціальними знаннями й уміннями; високий ступінь розвиненості педагогічного мислення; самостійний пошук рішення педагогічних проблем; самоаналіз і самовдосконалення.

Середній і низький рівні характеризуються відсутністю бажання у викладача саморозвиватись, підвищувати свій рівень знань і вмінь, здійснювати розв'язання проблем, які виникають під час навчально-виховного процесу.